

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

University of Lapland

This is a self-archived version of an original article. This version usually differs somewhat from the publisher's final version, if the self-archived version is the accepted author manuscript.

Lapin korkeakouluista valmistuneiden näkemyksiä vahvuusperustaisesta tulevaisuusohjauksesta

Hyvärinen, Sanna; Kangastie, Helena; Kari, Sofia; Löf, Jonna; Naakka, Moona; Uusiautti, Satu

Julkaistu: 01.01.2020

Citation for published version (APA):

Hyvärinen, S., Kangastie, H., Kari, S., Löf, J., Naakka, M., & Uusiautti, S. (2020). *Lapin korkeakouluista valmistuneiden näkemyksiä vahvuusperustaisesta tulevaisuusohjauksesta*. Lapin ammattikorkeakoulu. Lapin ammattikorkeakoulun julkaisuja. Sarja B. Tutkimusraportit ja kokoomateokset Vuosikerta 2020 Nro 21 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-316-373-7>

Lapin korkeakouluista valmistuneiden näkemyksiä vahvuusperustaisesta tulevaisuusohjauksesta

Sanna Hyvärinen
Helena Kangastie
Sofia Kari
Jonna Löf
Moona Naakka
Satu Uusiautti

**Lapin korkeakouluista valmistuneiden
näkemyksiä vahvuusperustaisesta tulevaisuusohjauksesta**

Sanna Hyvärinen, Helena Kangastie, Sofia Kari,
Jonna Löf, Moona Naakka & Satu Uusiautti

Lapin korkeakouluista valmistuneiden näkemyksiä vahvuusperustaisesta tulevaisuusohjauksesta

Sarja B. Tutkimusraportit ja kokoomateokset 21/2020

© Lapin ammattikorkeakoulu ja tekijät

ISBN 978-952-316-373-7 (pdf)
ISSN 2489-2637 (verkkajulkaisu)

Sarja B. Tutkimusraportit ja kokoomateokset 21/2020

Rahoittajat: Euroopan sosiaalirahasto,
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus,
Vipuvoimaa EU:lta 2014–2020,
Lapin ammattikorkeakoulu, Lapin yliopisto

Kirjoittajat: Sanna Hyvärinen,
Helena Kangastie, Sofia Kari, Jonna Löf,
Moona Naakka, Satu Uusiautti

Lapin ammattikorkeakoulu
Jokiväylä 11
96300 Rovaniemi

Puh. 020 798 6000
www.lapinamk.fi/julkaisut

Lapin korkeakoulukonserni LUC
on yliopiston ja ammattikorkeakoulun
strateginen yhteenliittymä.
Konserniin kuuluvat Lapin yliopisto ja
Lapin ammattikorkeakoulu.

www.luc.fi

Tämä teos on lisensoitu Creative Commons Nimeä 4.0
Kansainvälinen -käyttöluvalla.

Sisällys

VAHVUUSPERUSTAISTA TULEVAISUUSOHJAUSTA KEHITTÄMÄSSÄ.	6
KYSELYN VASTAAJIEN TAUSTATIEDOT	7
KORKEAKOULUTETTUIEN VAHVUUDET JA NIIDEN TUNNISTAMINEN	10
VAHVUUKSIEN HYÖDYNTÄMINEN TYÖLLISTYMISEN SUUNNITTELUSSA.	17
VASTAAJIEN NÄKEMYKSIÄ KORKEAKOULUOPISEKELIJOIDEN OHJAUksesta	21
KOHTI KOKONAISVALTAISEMPAA JA VAHVUUSPERUSTAISEMPAA OHJAUSTA	25
LÄHTEET.	27
KIRJOITTAJAESITTELY	28

Vahvuusperustaista tulevaisuusohjausta kehittämässä

Työelämän murros on yksi tulevaisuudentutkimuksessa tunnistetuista käynnissä olevista merkittävistä yhteiskunnallisista muutoksista, eli megatrendeistä (Sitra 2017). Samaan aikaan myös työnantajat ovat alkaneet arvostaa osaamisen ja pätevyyksien lisäksi yhä enemmän niin sanottuja työelämän metataitoja (Chamorro-Permuzic & Frankiewicz 2019). Nyt korkeakoulututkintoaan tekevillä on valmistuessaan avoinna monenlaisia uravaihtoehtoja, jotka edellyttävät hyvää itsetuntemusta ja kykyä tunnistaa ja tavoitella itselle mielekkäitä urapolkuja.

Monet työelämässä tärkeistä metataidoista liittyvät *vahvuuksiin* ja niiden tunnistamiseen, johon korkeakouluopiskelijoilla on tutkimusten mukaan vaihtelevat valmiudet (Uusiautti & Määttä 2016). Lapin yliopiston ja Lapin ammattikorkeakoulun yhteisessä VAHTO – Vahvuusperustaisen tulevaisuusohjauksen kehittäminen -hankkeessa (2019–2021) kehitetään korkeakouluopiskelijoiden uudenlaisia ohjaukikäytänteitä, jotka tukisivat aiempaa monipuolisemmin Lapin korkeakoulutettuja jo opintoaikana mielekkäiden ja sujuvien urapolkujen rakentamisessa.

Kehittämistyön tueksi hankkeessa selvitettiin vahvuusperustaisen ohjauksen lähtökohtia *Opintojen aikainen vahvuusperustainen tulevaisuusohjaus Lapin korkeakouluissa* -kyselyn avulla. Kyselyssä Lapin korkeakouluista valmistuneilta kysyttiin millaisissa yhteyksissä he olivat tunnistaneet vahvuuksiaan, millaista ohjausta he olivat siinä saaneet ja kuka heitä oli ohjannut. Tämä raportti esittelee kyselyn keskeisiä tuloksia.

VAHTO-hankkeen on rahoittanut Euroopan sosiaalirahasto (ESR). Tukipäätöksen hankkeelle on tehnyt Pohjois-Pohjanmaan elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus.

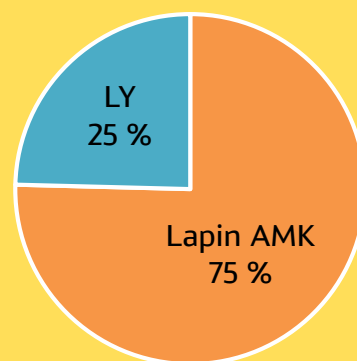
Kyselyn vastaajien taustatiedot

Kutsu osallistua kyselyyn lähetettiin vuoden 2019 marras-kuussa yhteensä 6180 Lapin korkeakouluista valmistuneelle. Heistä 5083 oli tehnyt tutkintonsa ammattikorkeakoulussa ja 1097 yliopistossa.

Vastaajia oli 309, joista 233 ammattikorkeakoulusta ja 76 yliopistosta valmistuneita.

Kokonaisvastausprosentti oli 5 %. Yliopistotutkinnon suorittaneista vastasi 6,9 % ja AMK-tutkinnon suorittaneista 4,6 %.

Vastaajien jakautuminen korkeakoulujen välillä

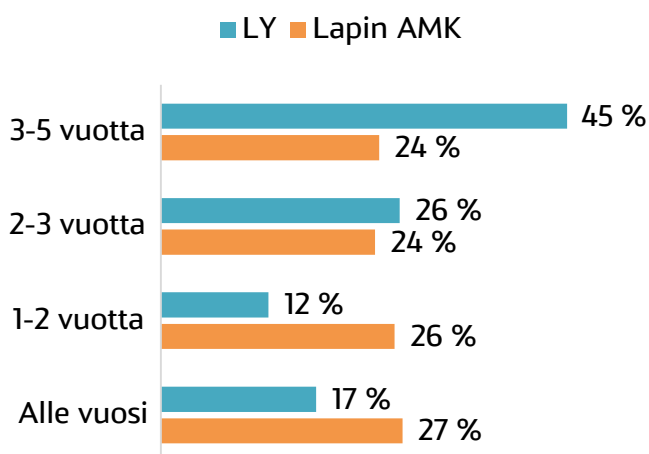

VALMISTUMISESTA KULUNUT AIKA

Kysely kohdistettiin valmistuneille, joiden valmistumisesta oli vastaushetkellä kulunut korkeintaan viisi kalenterivuotta. Lapin yliopistolla kyselykutsu lähti alumnilistalle liittyneille, ammattikorkeakoulun puolella kaikille tarkastelussa olevalla aikavälillä valmistuneille.

Ammattikorkeakoulusta valmistuneilta vastauksia tuli tasaisesti kaikkiin valmistumisajankohtaa koskeviin vaihtoehtoihin. Sen sijaan yliopistotutkinnon suorittaneiden joukossa oli selvästi eniten 3–5 vuotta aiemmin valmistuneita ja vähiten 1–2 vuoden sisään valmistuneita.

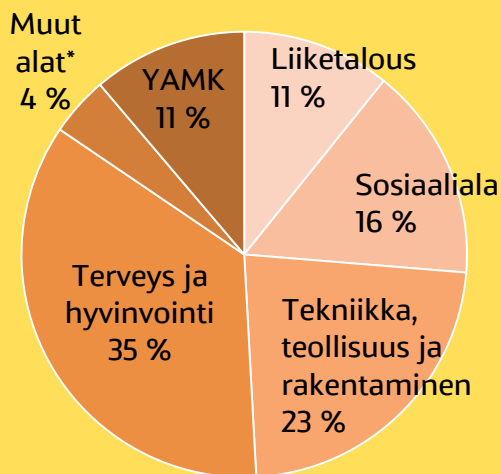
Vastauksia saatiin myös yli viisi vuotta aiemmin valmistuneilta. Heidän tietonsa on rajattu analyysin ulkopuolelle. Tulokset ovat suuntaa antavia.

VASTAAJIEN TUTKINNOT

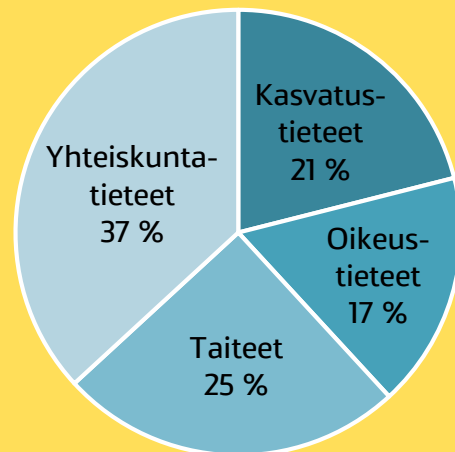
Ammattikorkeakoulusta valmistuneilta kysyttiin koulutusala, yliopistosta valmistuneilta tiedekuntaa. Lisäksi eroteltiin AMK- ja ylemmät AMK-tutkinnot toisistaan. Tässä raportissa AMK-tutkinnoista on yhdistetty omaksi ”muut alat” -ryhmäkseen ne koulutukset, joista tuli alle 10 vastausta. Yliopistosta valmistuneita on tarkasteltu tiedekunnittain, sillä kandidaattiksi ja maisteriksi valmistuneita ei vastausmäärien pienuuden vuoksi ollut mielekäästä tarkastella erikseen.

AMK-tutkinnot

*Muut alat: Liikunta ja matkailu, Maa- ja metsätalous, Taiteet ja kulttuuri, Tietojenkäsittely, tieto- ja viestintätekniikka

Yliopistotutkinnot

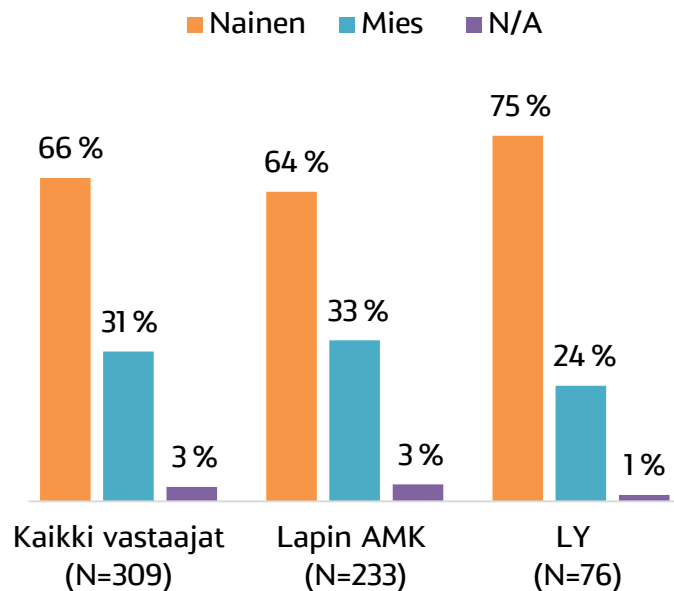
Yliopistotutkinnon suorittaneista
Kandidaatteja 12 %
Maistereita 88 %

Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista suurin osa oli valmistunut joko terveys- ja hyvinvointialoille (35 %) tai tekniikan, teollisuuden ja rakentamisen aloille (23 %). Muilta aloilta, eli tietojenkäsittelyn ja tieto- ja viestintätekniikan, maa- ja metsätalouden, liikunnan ja matkailun sekä taiteen ja kulttuurin koulutusaloilta valmistuneita oli vastaajien joukossa vähiten, yhteensä 4 %. Yliopistotutkinnon suorittaneissa eniten oli yhteiskuntatieteilijöitä (37 %) ja vähiten oikeustieteilijöitä (17 %).

VASTAAJIEN SUKUPUOLI

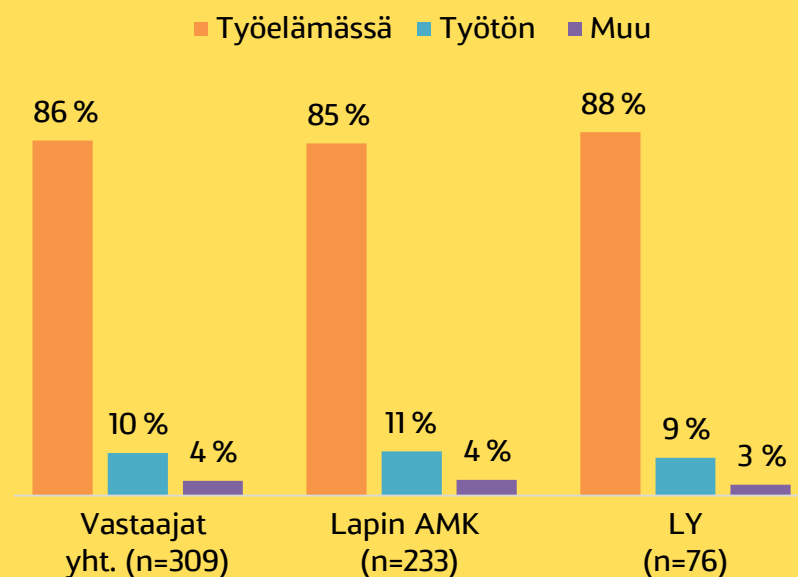
Vastanneista selvästi yli puolet (66 %) oli naisia, Lapin yliopiston alumneista jopa kolme neljästä (75 %). AMK-tutkinnon suorittaneilla vastaavat osuudet olivat miehiä 33 % ja naisia 64 %. AMK-koulutusaloittain tarkasteltuna naisten osuus oli suurin terveys- ja hyvinvointialoilla sekä sosiaalialalla tutkintonsa suorittaneiden joukossa.

Kaikista aloista ainoastaan tekniikka, teollisuus ja rakentaminen-koulutuksen suorittaneista selvä enemmistö, 83 %, oli miehiä. Yliopiston puolella naisten osuus oli noin 70 % oikeustieteistä ja taiteista, sekä 80 % yhteiskunta- ja kasvatustieteistä valmistuneista.

TYÖTILANNE VASTAUSHETKELLÄ

Vastaushetkellä työelämässä ilmoitti olevansa yhteensä 266 vastavalmistunutta, joista ammattikorkeakoululta 199 ja yliopistolta 67.

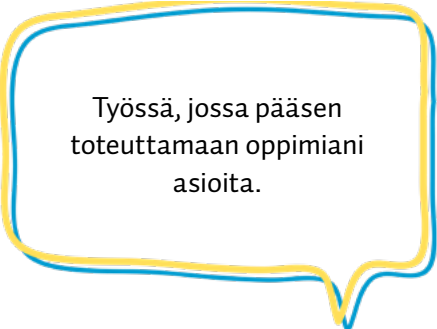
Työttömänä oli 32 vastaajaa. Lisäksi 11 vastaajaa ilmoitti olevansa työelämän ulkopuolella jostakin muusta syystä, kuten perhevapaan vuoksi. Eri syistä työelämän ulkopuolella oli vastaushetkellä yhteensä 43 vastaajaa, eli 14 %.

Korkeakoulutettujen vahvuudet ja niiden tunnistaminen

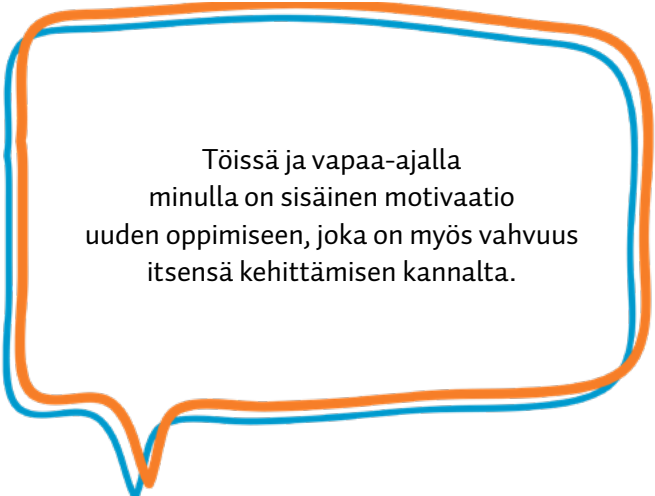
Korkeakoulutettujen kykyä tunnistaa omia vahvuuksiaan selvitettiin avoimilla kysymyksillä, joista analysoitiin vastaajien tapaa kuvailla ja määritellä vahvuuksia ja niiden merkitystä opinnoissa ja työelämässä.

Vastauksissa opintojen aikainen vahvuuksien tunnistaminen liitettiin usein työelämän vuorovaikutustilanteisiin, tekemisen tapoihin ja työprosessiin. Myös opintojen suorittamiseen liittyvät vuorovaikutustilanteet, kuten ryhmätyöt, opinnäytetyöt sekä opintojen suunnittelu nimettiin vahvuuksien tunnistamisen paikoiksi. Vastaavasti monivalintakysymyksissä vahvuuksien tunnistamisessa tukeneiksi tahoiksi arvioitiin erityisesti opiskelukaverit, opettajatuutori ja opetushenkilöstön edustajat.

Opintoihin sisältyvät harjoittelut ja käytännönjaksot nostettiin nekin tärkeiksi vahvuuksien tunnistamisen paikoiksi, etenkin jos niissä oli päässyt soveltamaan omaan alaan tai opintoihin liittyviä tietoja ja taitoja. Työelämässä harjoittelu ja sieltä saadut kokemukset ylipäättään nousivat laadullisessa aineistossa merkittäväksi tekijäksi vahvuuksien tunnistamisessa. Vastauksissa korostettiin usein myös näiden kokemusten mielekkyyttä omien ammatillisten intressien ja asiantuntijuuden kehittymisen kannalta.

Työssä, jossa pääsen toteuttamaan oppimiani asioita.

Töissä ja vapaa-ajalla minulla on sisäinen motivaatio uuden oppimiseen, joka on myös vahvuus itsensä kehittämisen kannalta.

MILLAISIA VAHVUUKSIA VALMISTUNEET TUNNISTAVAT?

Jotta omia vahvuuksia voi hyödyntää opinnoissa ja työelämässä, täytyy ne ensin tunnistaa. Vastaajia pyydettiin kertomaan, millaisista vahvuuksista he arvelivat oman alan työtehtävissä olevan hyötyä. Saaduista vastauksista analysoitiin työelämän kannalta tärkeiksi tunnistetuja vahvuuksia.

Analyysissa sovellettiin Christopher Petersonin ja Martin Seligmanin (2004) laatimaa luokittelua kuudesta universaalista hyveestä: viisaus, rohkeus, inhimillisyys, oikeudenmukaisuus, kohtuullisuus ja henkisyys. Hyveisiin sisältyy 24 vahvuutta. Vahvuuksia puolestaan voidaan listata eri perustein, esimerkiksi kykyinä ja taipumuksina.

Hyveet ja vahvuudet

HYVEET	VIISAUS	ROHKEUS	INHIMILLISYYS / HUMAANISUUS	OIKEUDENMUKAISUUS	KOHTUULLISUUS / PIDÄTTYVÄISYYS	HENKISYYS
	Kognitiiviset vahvuudet: tekevät mahdolliseksi tiedon hankinnan ja käytön	Emotionaaliset vahvuudet (tavoitteiden saavuttaminen) fyysinen, moraalinen ja psykologinen rohkeus	Erilaiset ihmisten välisen vuorovaikutuksen ja toiminnan vahvuudet	Hyvän kansalaisuuden vahvuudet, aktiivinen toiminta, yhteiskunnan rakentaminen	Ylilyönteitä suojaavat vahvuudet; ilmentävät harkintakykyä, oman toiminnan reflektointia	Ylimaailmallisuus/ yhteysmaailman kaikkeuteen, merkitysten tuottaminen
	LUOVUUS	AITOUS / TOTUDELLEISUUS	YSTÄVÄLLISYYS / KYKY AJATELLA MUITA / AUTTAA PYYTEET-TÖMÄSTI	REILUUS	VAROVAISUUS	KAUNEUDEN HUOMIOINTI JA ARVOSTUS
	UTELIAISUUS	URHOOLLISUUS	KYKY RAKASTAA / IHMISSUHTEIDEN VAALIMINEN	JOHTAJUUS; KYKY ORGANISOIDA RYHMÄN TOIMINTAA	VAATIMATTOMUUS	KIITOLLISUUS
	OPPIMISEN ILO	SINNIKKYYS	SOSIAALINEN ÄLYKKYYS; OMIEN JA MUIDEN TUNNETILOJEN TUNNISTAMINEN	RYHMÄTYÖTAIDOT / TAITO TYÖSKENNELLÄ RYHMÄN JÄSENEÄ	HARKITSEVUUS / ITSESÄÄTELY	TOIVEIKKUUS / KYKY TEHDÄ TYÖTÄ SAAVUTTAKSEEN TOIVOMANSA
	AVARAKATSEISUUS / ENNAKKOLUULOTTOMUUS	ELÄMÄNHÄLU / INTO			ANTEEKSIANTO-KYKY	HUUMORINTAJU
NÄKÖKULMANOTTOKYKY / TIEDONHANKINTA					VAKAUMUKSELLISUUS ELÄMÄNKATSOMUS	

Oheisessa taulukossa on esitetty Seligmanin ja Petersonin teoriaa mukailien kuusi päähyvettä ja kyselyaineiston pohjalta niihin liittyviä vahvuuksia. Kyselyn vastauksista tunnistetut vahvuudet ovat taulukossa korostettu tummemman keltaisella.

Hyveisiin ja vahvuuksiin viitattiin vastauksissa monin tavoin. Osa vahvuuksista sai enemmän mainintoja kuin toiset. Taulukosta näkee myös, että vastauksissa esiintyneet vahvuudet painottuvat neljään vasemmanpuoleisimpaan sarakkeeseen, eli viisauden, rohkeuden, inhimillisyyden ja oikeudenmukaisuuden hyveisiin.

HYVE	YLEISIN VAHVUUS	KÄYTETYT ILMAISUT
VIISAUS	Näkökulmanottokyky	Isojen kokonaisuuksien hallinta, ongelmanratkaisu- / tiedonhankintataidot
OIKEUDENMUKAISUUS	Ryhmätyötaidot	Yhteistyötaidot, tiimityöskentely, kyky tulla toimeen erilaisten ihmisten kanssa
ROHKEUS	Aitous	Avoimuus, luotettavuus, kunnioitus, oma-aloitteisuus
INHIMILLISYYS	Ystävällisyys Sosiaalinen älykyys	Empatia, joustavuus Sosiaalisuus, ihmistuntemus, tunneäly

Kohtuullisuuteen ja henkisyteen liittyviä vahvuuksia tunnistetaankin yleensä harvemmin (Ciarrocchi 2012; Ruch, Platt, & Hofmann 2014). Täysin ilman edustusta nämä hyveet eivät kuitenkaan jääneet, sillä harkitsevuuteen ja toiveikkuuteen liittyviä ilmauksia esiintyi vastauksissa.

HYVE	ESIINTYNYT VAHVUUS	KÄYTETTYJÄ ILMAISUJA
KOHTUULLISUUS	Harkitsevuus	Ajanhallinta, tarkkuus, tilannetaju
HENKISYYS	Toiveikkuus	Yrittäjämäisyys, aktiivinen työote

Vahvuuksien lisäksi vastaajat olivat luetelleet myös luonteenpiirteitä ja osaamisalueita, joita ei suoraan voinut pitää vahvuuksina ja jotka siten jäivät luokittelun ulkopuolelle. Tällaisia olivat esimerkiksi kirjalliset taidot, opintoihin tai ammattiin liittyvä asiantuntemus, pätevyudet sekä edeltävät tutkinnot tai muut opinnot. Kaikki vastaajat eivät ehkä olleetkaan täysin tietoisia siitä, mitä vahvuuksilla tarkoitetaan, vaikka käsite kyselyn alussa määriteltiin.

KOKEMUKSET VAHVUUKSIEN HUOMIOIMISESTA OPINTOJEN AIKANA

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, keitä he olivat saaneet vahvuusperustaista ohjausta korkeakouluopintojen aikana – ja miten paljon. Kysymykset kohdennettiin: 1) vahvuuksien tunnistamiseen 2) opintojen aikaisiin vahvuudet huomioiviin valintoihin ja 3) vahvuusperustaiseen työllistymisen suunnitteluun saatuun ohjaukseen.

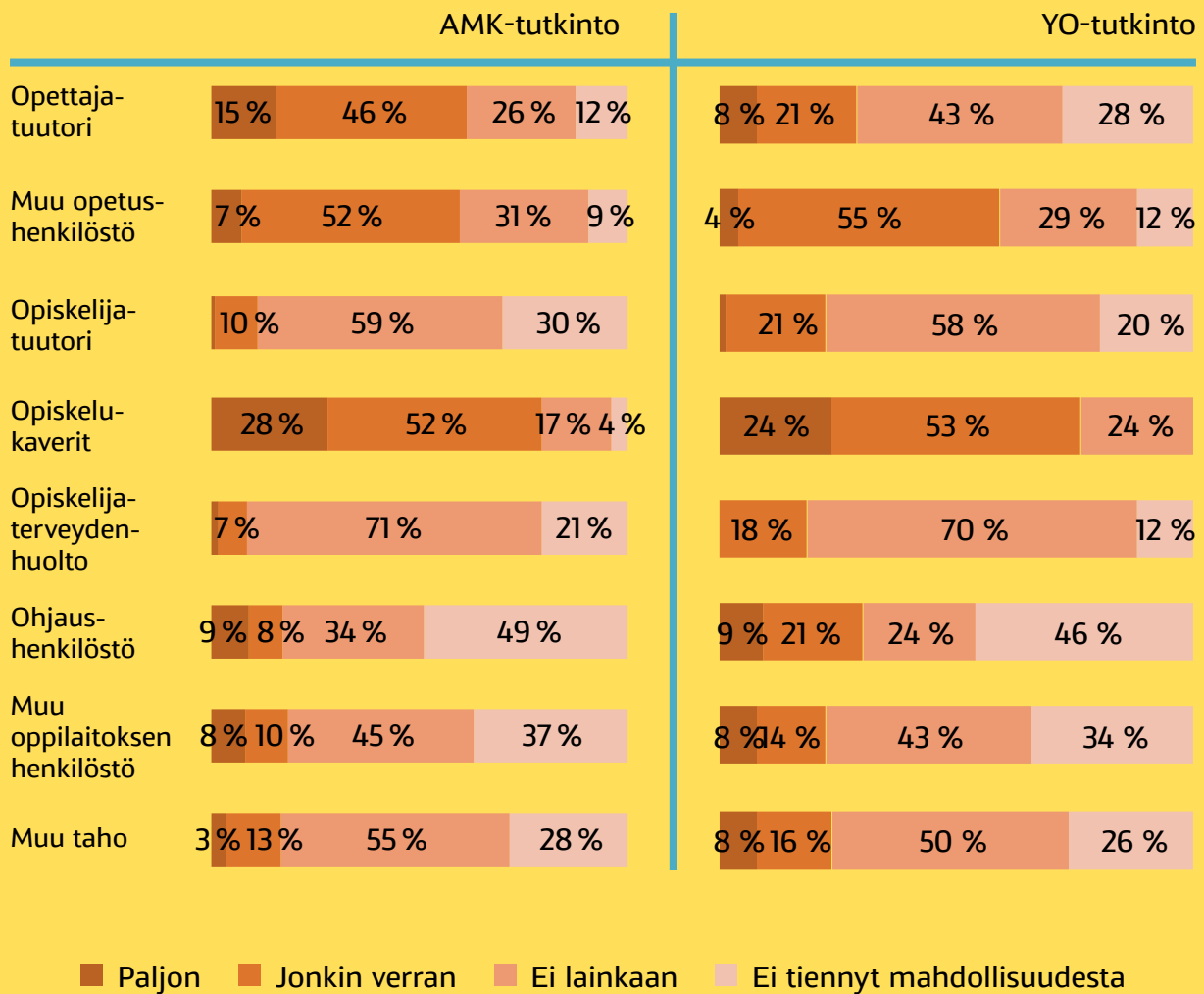
Kyselyssä nimettiin valmiiksi kahdeksan ohjausta antavaa tahoja, jotta vastaukset kattaisivat korkeakoulujen ohjauspalveluja mahdollisimman monipuolisesti. Valmiiksi määritellyt vaihtoehdot olivat:

- Oma opettajatuutori
- Muu opetushenkilöstö
- Opiskelijatuutori
- Opiskelukaverit
- Opiskelijaterveydenhuolto
- Muu ohjaushenkilöstö
- Muu oppilaitoksen henkilöstö (kuten kuraattori, kirjaston henkilökunta tai laboratoriomestari)
- Muu taho (opiskelija- ja ammattijärjestöt, TE-palvelut yms.)

Vastaajat kokivat saaneensa opintojen aikana eniten ohjausta nimenomaan vahvuuksien tunnistamisessa. Sen sijaan ohjausta oli saatu vähemmän vahvuuksien soveltamiseen opinnoissa ja työelämässä. Samalla opiskelukaverit osoittautuivat merkittävimäksi vahvuuksien tunnistamisen ja soveltamisen avuksi, jolta yli puolet koki saaneensa ainakin jonkin verran ohjausta kaikilla kolmella osa-alueella (tunnistaminen, opintojen aikaiset valinnat, työllistyminen). Myös opetushenkilöstön edustajat, erityisesti opettajatuutorit, koettiin tärkeiksi ohjauksen antajiksi. Kyselyn tulokset ovat linjassa holistisen ohjausmallin mukaisesti, jossa organisaatiossa kaikilla on omat vastuunsa ja roolinsa ohjauksen kokonaisuudessa (Kasurinen 2004).

Vähiten ohjausta oli saatu opiskelijaterveydenhuollolta, jonka kohdalla noin 90 % oli valinnut ”ei lainkaan” tai ”ei tiennyt mahdollisuudesta” kysymyksestä riippumatta. On kuitenkin todennäköistä, että opiskelijat hakevat ohjausta ensin muilta tahoilta kuin terveydenhuollosta.

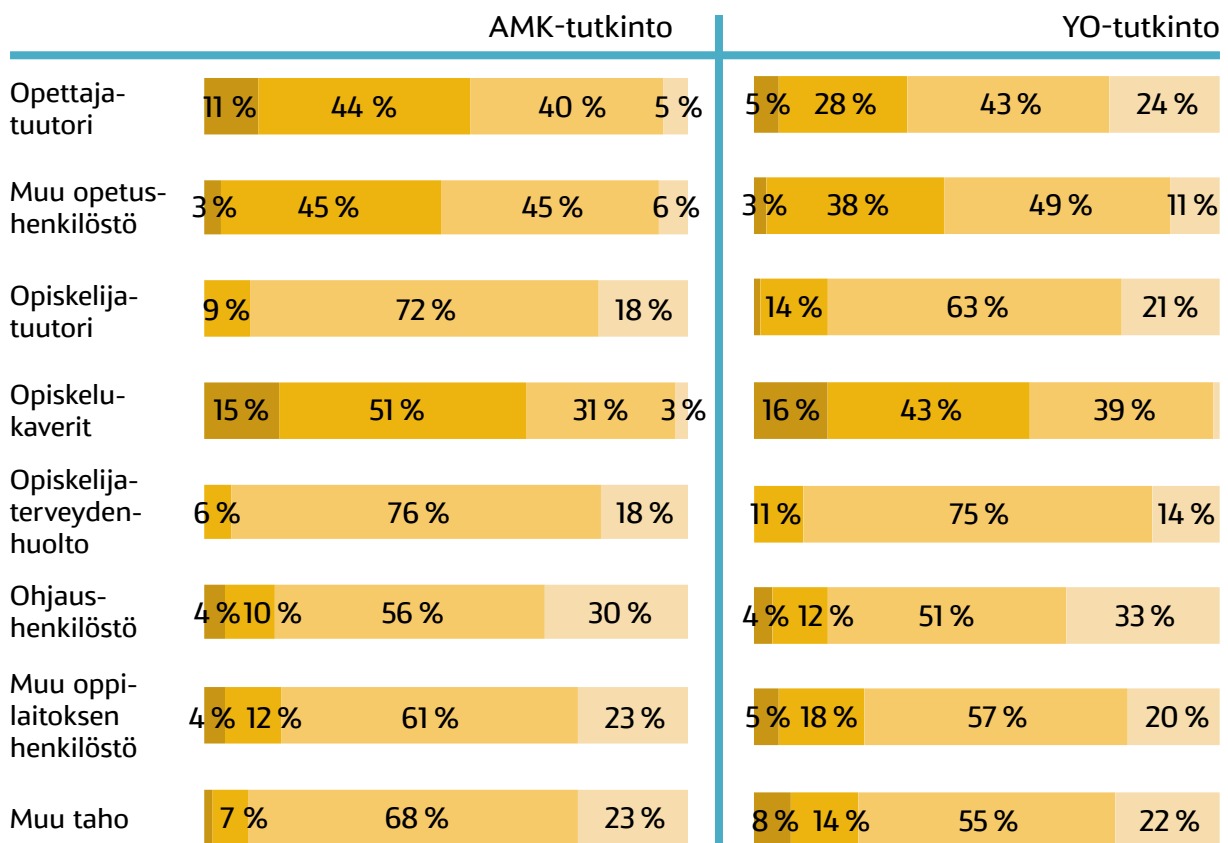
Vahvuuksien tunnistamiseen saatu ohjaus

Arviot tärkeimmistä vahvuuksien tunnistamiseen ohjanneista tahoista. eivät eronneet merkittävästi korkeakoulujen välillä. Ammattikorkeakoulusta valmistuneista 28 % ja yliopistosta 24 % arvioi, että opiskelukaverit olivat ohjanneet vahvuuksien tunnistamisessa ”paljon”. Lisäksi noin puolet kaikista vastaajista arveli saaneensa opiskelukavereilta ”jonkin verran” ohjausta. Harva vastasi, ettei olisi lainkaan tiennyt opiskelukavereiden voivan auttaa omien vahvuuksien tunnistamisessa, ammattikorkeakoulusta valmistuneista vain 4 % oli tätä mieltä ja yliopistolta ei kukaan.

Ammattikorkeakoulusta valmistuneille opettajatuutori oli toiseksi merkittävin ohjaaja, jolta 61 %, arvioi saaneensa joko ”paljon” tai ”jonkin verran” ohjausta vahvuuksien tunnistamiseen. Yliopistosta valmistuneilla vastaava osuus oli 29 %. Ammattikorkeakoululla muu opetushenkilöstö (7 %) oli kolmas ”paljon” ohjausta antanut taho. Yliopistolla opiskelukavereiden jälkeen ”paljon” vastaukset jakautuivat opettajatuutorin (8 %), muu ohjaus-henkilöstön (9 %), muu oppilaitoksen henkilöstön (8 %) ja muun tahon (8 %) välillä tasaisesti. Sen sijaan ”jonkin verran” -vastauksia sai eniten muu opetushenkilöstö (55 %).

Vahvuusperustaisiin opintojen aikaisiin valintoihin saatu ohjaus

■ Paljon ■ Jonkin verran ■ Ei lainkaan ■ Ei tiennyt mahdollisuudesta

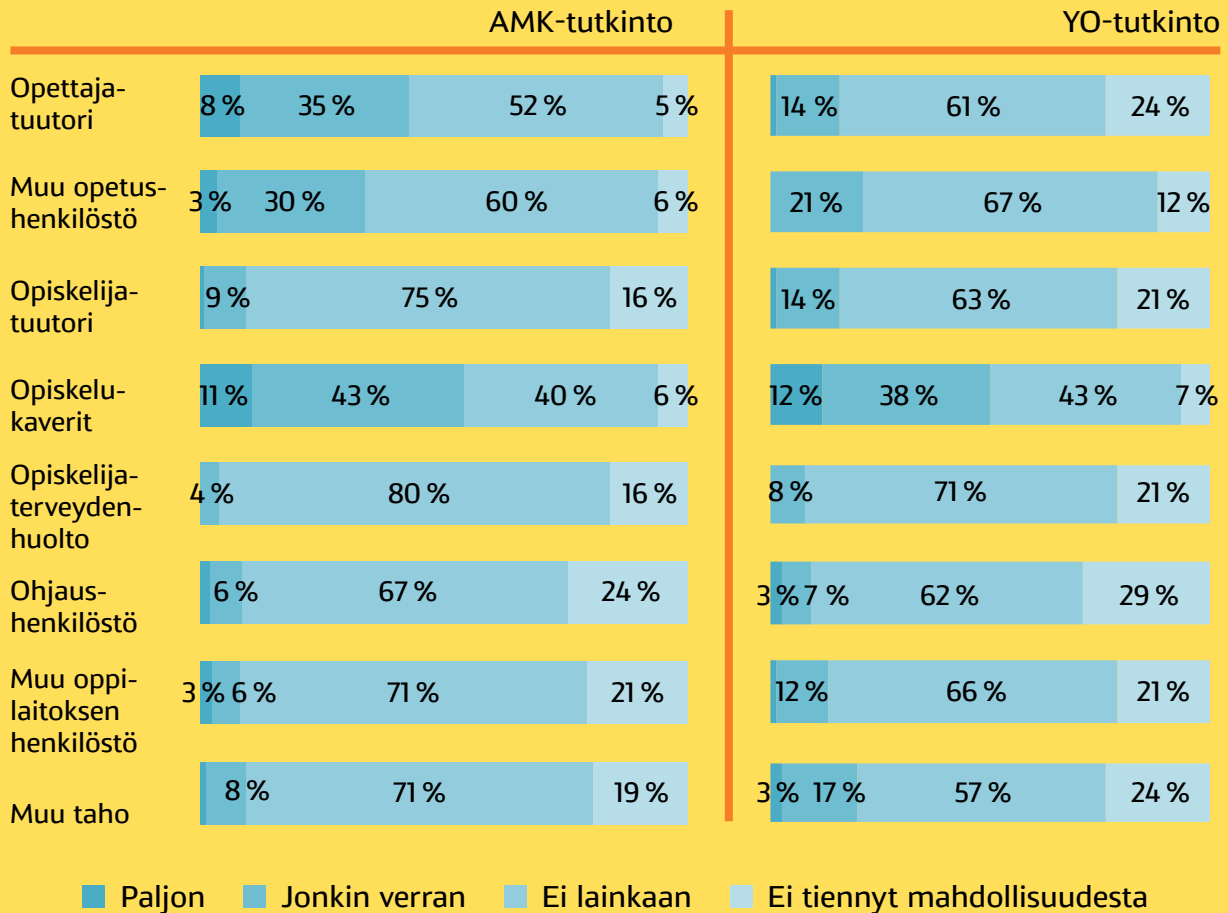
Ammattikorkeakoulusta valmistuneet ilmoittivat saaneensa vahvuusperustaisiin opinto-valintoihinsa ”paljon” ohjausta opiskelukavereilta (15 %) ja opettajatuutorilta (11 %). Muulta opetushenkilöstöltä oli saanut ”jonkin verran” ohjausta 45 %.

Yliopiston osalta ”paljon” – vastauksia annettiin opiskelukavereiden (16 %) jälkeen seuraavaksi eniten ”muulle taholle” (8 %). ”Jonkin verran” ohjausta oli saatu myös muulta opetushenkilöstöltä (38 %) ja opettajatuutorilta (28 %).

Yleisesti ottaen yliopistosta valmistuneet arvioivat saaneensa vähemmän ohjausta opintojen aikaisissa vahvuusperustaisissa valinnoissaan kuin AMK-tutkinnon suorittaneet vastaajat.

Ainoana tällaisena kokemuksena muistan valmistumista edeltävän ohjauskeskustelun opettajatuutorin kanssa, ja senkin yhteydessä omien vahvuuksien soveltamista käytiin hyvin vähän tai ei lainkaan. Omista vahvuuksista on opiskeluaikoina keskusteltu lähinnä opiskelukavereiden ja harjoittelun ohjaajien kanssa.

Vahvuusperustaiseen työllistymisen suunnitteluun saatu ohjaus

Ammattikorkeakoulusta valmistuneista 8 % arvioi saaneensa ”paljon” ja 35 % ”jonkin verran” ohjausta opettajatuutorilta työllistymisen suunnitteluun. Vastaajista 30 % arvioi myös muun opetushenkilöstön ohjanneen ”jonkin verran”.

Yliopistossa opettajatuutorilta koki saaneensa ”paljon” ohjausta vain 1 % vastaajista ja 14 % ”jonkin verran”. Muu opetushenkilöstö oli ohjannut ”jonkin verran” 21 % vastaajista, kun 17 % koki saaneensa ”jonkin verran” ohjausta joltain muulta taholta.

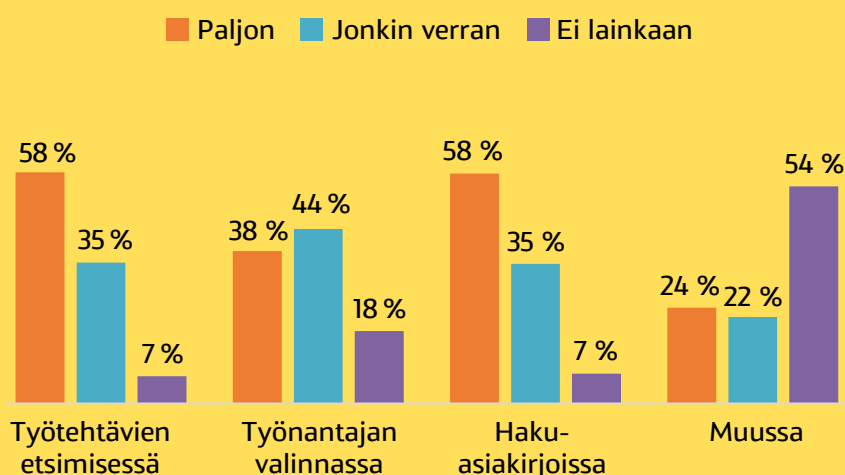
Muusi tahoksi nimettiin kyselyssä esimerkiksi opiskelija- ja ammattijärjestöjä, sekä kunnan TE-palvelut, joita osa vastaavalmistuneista on hyödyntänyt tulevaisuuden suunnittelussa.

En ole saanut minkäänlaista ohjausta. Ainoastaan työharjoittelussa sain ohjausta muilta työntekijöiltä, ja löysin lopulta omat vahvuuteni.

Vahvuuksien hyödyntäminen työllistymisen suunnittelussa

Työtehtävien etsiminen ja työnhaussa tarvittavien asiakirjojen (työhakemus, cv) päivittäminen olivat yleisimmät työnhaun osa-alueet, joissa vastaajat kertoivat huomioineensa omia vahvuuksiaan. Työnantajan valinta ja muut työnhaun osa-alueet nousivat myös vastauksissa esiin.

Vahvuuksien hyödyntäminen työllistymisen suunnittelussa

Opintojen loppuvaiheessa hakeuduin työhön joka oli minulle alkujaan uusi, mutta mihin olin tutustunut harjoittelussa.

CV:ssä avasin kokemuksiani ja näkemyksiäni kyseisestä erityisalasta ja omista vahvuuksistani kyseisellä alalla.

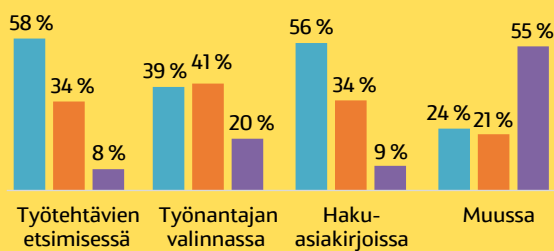
Monet pitivät vahvuuksia olennaisena tekijänä työnhaussa. Jotkut arvelivat, että vahvuudet on huomioitava ”kaikessa”, toiset kuvasivat verkostoitumisen kaltaisia rajatumpia asiayhteyksiä. Myös aiempien työelämäkokemusten merkitystä korostettiin työnhaussa tarvittavien vahvuuksien tunnistamisessa ja sanallistamisessa.

Vaihtoehtoon vahvuuksien soveltamisesta ”muussa” liittyvät vastaukset viittasivat käytännön työtehtävistä suoriutumiseen, kuten esiintymisiin tai uusien substanssialueiden haltuunottoon. Moni mainitsi myös opintojen jatkamisen vahvuuksien soveltamisen kohteeksi työelämän sijaan.

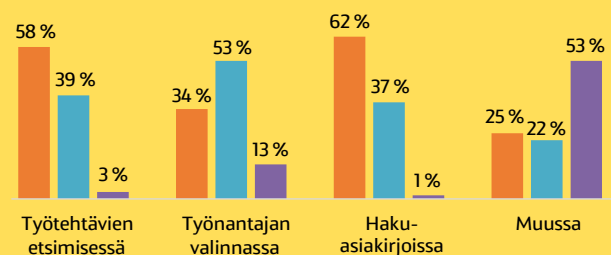
Omien vahvuuksien soveltaminen työllistymisen suunnittelussa oli suhteellisen samanlaista vastaajan korkeakoulututkinnosta riippumatta. AMK-tutkinnon suorittaneista 55 % oli vastannut "paljon" cv:n ja työhakemuksen päivittämistä koskevaan kysymykseen, yliopistosta valmistuneista 62 %. Hakuasiakirjoissa vahvuuksien esiin tuominen oli vähän tavallisempaa yliopistotutkinnon suorittaneille, joista vain 1 % oli vastannut "ei lainkaan" tähän kohtaan.

Vahvuuksien hyödyntäminen työllistymisen suunnittelussa korkeakouluittain

Lapin AMK

LY

■ Paljon ■ Jonkin verran ■ Ei lainkaan

”Muussa” -vaihtoehtoon annetut tarkentavat vastaukset sisälsivät esimerkkejä jatkokoulutuksista ja somekanavien hyödyntämisestä. Korkeakoulusta riippumatta moni kertoi valinneensa työpaikkansa tai vaihtaneensa alaa vahvuksiensa ohjaamana. Osa vastaajista kertoi hyödyntäneensä vahvuuksia myös työllistymisen jälkeenkin uralla etenemisen suunnittelussa. Lisäksi vapaa-ajantoiminta tai yksittäiset työhön liittyvät elementit, kuten esiintyminen mainittiin.

Usein vahvuuksien soveltamista kuvattiin niin sanotusti ”omalla alalla”, eli työtehtävissä tai työnhaussa, johon opintojen katsottiin suunnanneen. Osa vastaajista oli tunnistanut jo valitun ammatin sisällä mahdollisuuksia suuntautua vahvuuksien perusteella omannäköisiin tehtäviin.

Nykyinen työni vastaa pitkälti vahvuusprofiiliani. Opintojen harjoitteluiden ja kesätyösjaisuuksien perusteella tiesin, millaiset tehtävät minua omalla alallani kiinnostavat ja millaista työtä minun kannattaa etsiä.

Työtehtävien sisällön muokkaaminen ja vastualueiden saaminen osaksi työtehtäviä, omia kiinnostuksenkohteita ja samalla vahvuuksiani hyödyntäen.

Töitä on niin vähän tarjolla, pitää ottaa vastaan se mitä saa.

Tällöin mahdollisuutta vahvuuksien soveltamista lähestyttiin jo valittuun alaan kytkettynä sen sijaan, että niiden avulla pohdittaisiin vaihtoehtoisia urapolkuja heikossa työtilanteessa. Vastauksissa esiintyikin ajatuksia, että vahvuuksien huomioiminen ohjaisi työnhakua erilaiselle alalle, kuin mihin oli ajateltu työllistyvänsä.

Vastaajat eivät välttämättä aina täysin ymmärtäneet, mitä vahvuuksilla tarkoitetaan. Vaihtoehtoisesti osaa vahvuuksista ei ehkä tunnistettu vahvuuksiksi, tai niiden siirrettävyyttä muihin yhteyksiin, kuten työelämään, ei hahmotettu. Esimerkiksi jotkut vastaajat viittasivat heikkoon työtilanteeseen omalla alalla syyksi, ettei vahvuuksia voitu soveltaa, mutta kuvasivat samassa vastauksessa jonkin vahvuuden, kuten joustavuuden, hyödyntämistä työnhaussa.

Vahvuuksista voitiin siis etsiä paitsi vauhtia koulutusta vastaavien töiden löytämiseen, myös apua mielekkäiden tehtävien tunnistamiseen työn löytämisen jälkeen.

Vastaavasti mukana oli vastauksia, joissa vahvuuksien hyödyntämistä työelämässä pidettiin mahdottomana tarjolla olevien oman alan työpaikkojen vähyyden vuoksi.

Etsin työtehtäviä, joissa pääsisin hyödyntämään kiinnostuksiini ja vahvuuksia. Se vaan tuntuu olevan hiukan hankalaa alallani.

Suunnittelun kannalta vahvuuksien huomioiminen kaventaa työnhakua tai suuntaa sitä toisille aloille.

Vahvuuksien huomioiminen ei ole aina mahdollista, sillä ns. "ihannetyöpaikkaa" on harvoin tarjolla. On pitänyt opetella joustavaksi ja olla aina valmiina poistumaan omilta vahvuusalueilta oppimaan uutta.

Toisenlaista lähestymistapaa edustivat vastaukset, joissa oman työllistymisen suunnittelu ei vaikuttanut olevan sidottu opiskeltuun alaan. Vastaajat kuvasit etsivänsä työtehtäviä sen perusteella, miten niissä pääsee soveltamaan omia vahvuuksia.

Vahvuuksien huomioon ottamiseen työtehtävien ja työnantajan valinnassa voi vaikuttaa myös se, saako suoritettavasta tutkinnosta jonkin ammattipätevyyden vai ei. Tutkinnoissa, jotka eivät anna selvää ammattia tai pätevyyttä, voivat opiskelijan tulevaisuuden näkymät näyttää epäselvemmiltä, kuin ammattiin opiskelevilla.

Koin, etten tiedä vahvuuksiani enkä löytänyt alan töitä.

Olen pyrkinyt hakemaan sellaisia töitä, joissa koen menestyväni hyvin tällä hetkellä. Haluaisin löytää sellaisen työn, jossa voin olla varma itsestäni ja osaamisestani vastavalmistuneena.

Pyrin etsimään töitä missä pääsen käyttämään vahvuuksiani joka päiväisessä työskentelyssä ja mahdollisesti kehittämään niitä vielä paremmiksi mitä ne nyt ovat.

Kehitän itseäni ja pohdin vahvuuksiani ja seuraan uteliaana erilaisia ammatteja pohtien olisiko minusta tuohon.

Uusi tutkinto; ehkä tutkinnon päivittäminen auttaa.

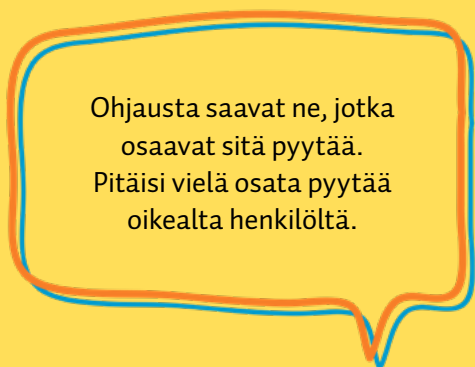
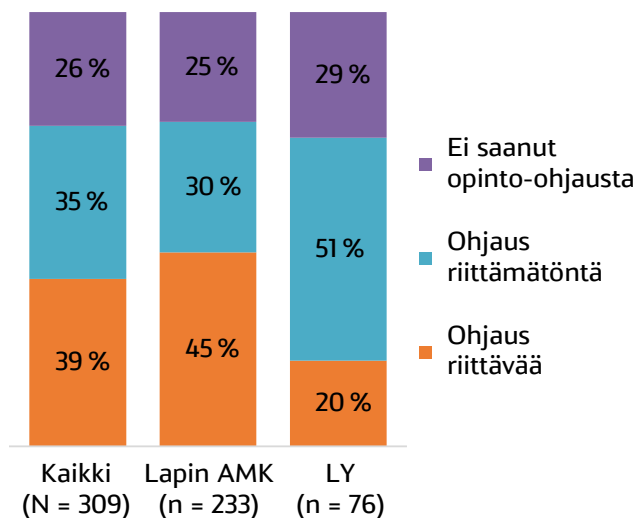
Urapolkujen moninaisuuden ja niiden tarjoamien mahdollisuuksien tunnistaminen vaikuttaa olevan osalle korkeakoulutetuista haastavaa. Vahvistamista kaipaa tällöin paitsi tuki vahvuuksien tunnistamiseen, myös oman tulevaisuuden suunnitteluun useamman kuin yhden urapolun huomioivana.

Epävarmuutta kokeville vahvuuksien tunnistamisessa ja soveltamisessa saatu tuki ja ohjaus voisi tarjota uusia näkökulmia urasuunnittelussa valitusta alasta riippumatta

Vastaajien näkemyksiä korkeakouluopiskelijoiden ohjauksesta

OPINTOJEN AIKAISEN OHJAUKSEN KOETTU RIITTÄVYYS

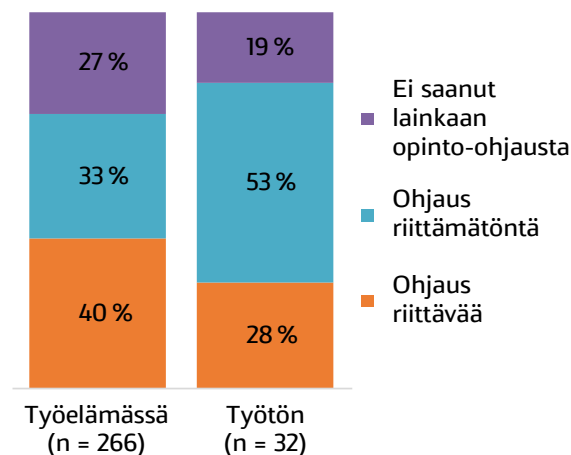
Kaikista vastaajista alle 39 % piti saamaansa ohjausta riittävänä. Ammattikorkeakoulun puolella heidän osuutensa oli vähän isompi, 45 %, yliopiston puolella pienempi, vain 20 %. Noin 26 % ei mielestään ollut saanut lainkaan opinto-ohjausta.

Ohjauksen arvioimista riittämättömäksi perusteltiin epätietoisuuden ja vaikeasti saavutettavuuden kokemuksilla. Tällöin ei esimerkiksi ollut varmuutta kuka ylipäätään olisi ollut oikea taho auttamaan, tai ohjaajan tavoittaminen oli muuten tuntunut vaikealta.

Työtilanteen vaikutus ohjauksen koettuun riittävyteen

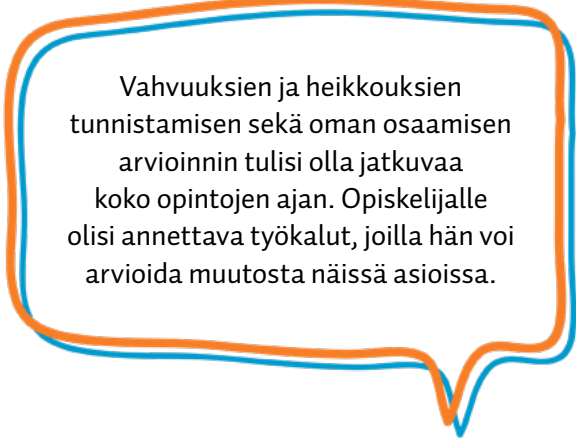
Vastaushetkellä työttömistä 53 % piti opintojen aikana saamaansa ohjausta riittämättömänä, työssä olevista 33 %. Työssä olevistakin alle puolet piti saamaansa ohjausta riittävänä.

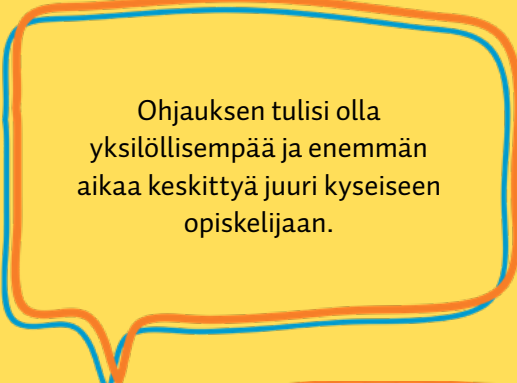
OPINTOJEN AIKAISEN VAHVUUSPERUSTAISEN OHJAUKSEN KEHITTÄMINEN

Monet vastaajat nimesivät ohjauksen kehittämiskohteita, jotka sijoittuivat ohjauksen sisällön, ohjauksen antajan, opintopolun eri vaiheiden, harjoittelun ja käytettyjen menetelmien alueille.

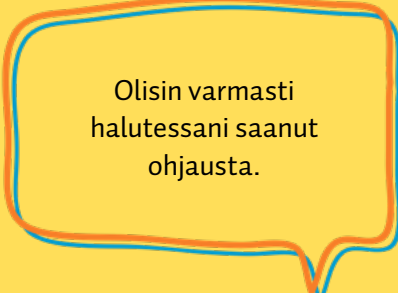
Molemmissa korkeakouluissa esiintyi toiveita tasaisesti opintojen ajan toteutuvasta ohjauksesta. Ohjauksesta toivottiinkin yksilöllistä ja opiskelijan koko opintopolun huomioivaa.

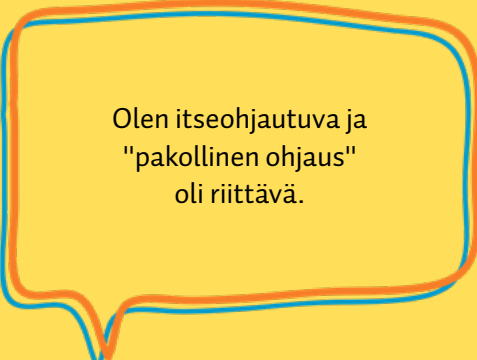
Vahvuuksien ja heikkouksien tunnistamisen sekä oman osaamisen arvioinnin tulisi olla jatkuvaa koko opintojen ajan. Opiskelijalle olisi annettava työkalut, joilla hän voi arvioida muutosta näissä asioissa.

Ohjauksen tulisi olla yksilöllisempää ja enemmän aikaa keskittyä juuri kyseiseen opiskelijaan.

Olisin varmasti halutessani saanut ohjausta.

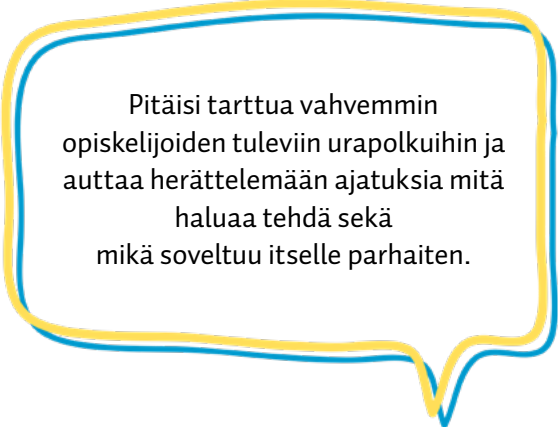
Olen itseohjautuva ja "pakollinen ohjaus" oli riittävä.

Vastaajat pohtivat myös ohjaustarpeen tunnistamista ja saadun ohjauksen riittävyttä. Osa toivoi, että korkeakoulun henkilöstö aktiivisesti kutsuisi ja tarjoaisi mahdollisuutta ohjaukseen sen sijaan, että avun etsiminen jää opiskelijan itsensä vastuulle. Ohjauspalveluja tulisi paitsi olla tarjolla, myös markkinoida.

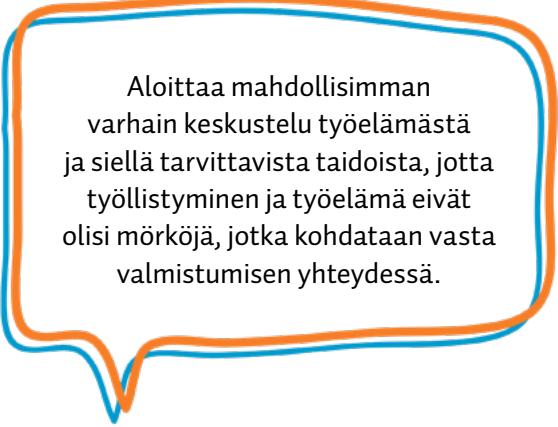
Samaan aikaan kokemukset opintojen aikaisesta ohjauksen tarpeesta vaihtelivat. Osa ei ollut mieltänyt opintojensa aikana ohjaukselle erityistä tarvetta tai koki, että itseohjautuvuus oli toiminut omalla kohdalla. Ohjauksen yksilölähtöisyys on tärkeää, jotta jokainen saisi tukea ja ohjausta oman tilanteensa ja tarpeensa mukaan.

TÄRKEÄT TYÖELÄMÄYHTEYDET

Työelämäyhteyksiä ja tukea työllistymisen suunnitteluun korostettiin niin ammattikorkeakoulusta kuin yliopistosta valmistuneiden vastauksissa. Esimerkiksi kysyttäessä tilanteita, joissa vahvuuksia oli tunnistettu, vastaajat nimesivät työelämän vuorovaikutustilanteita, tekemisen tapoja ja työprosesseja.

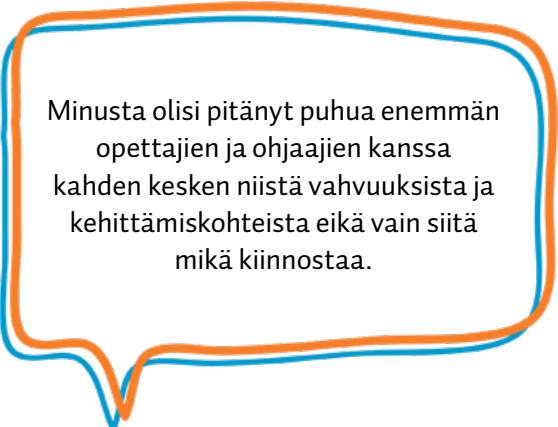

Pitäisi tarttua vahvemmin opiskelijoiden tuleviin urapolkuihin ja auttaa herättelemään ajatuksia mitä haluaa tehdä sekä mikä soveltuu itselle parhaiten.

Aloittaa mahdollisimman varhain keskustelu työelämästä ja siellä tarvittavista taidoista, jotta työllistyminen ja työelämä eivät olisi mörköjä, jotka kohdataan vasta valmistumisen yhteydessä.

Monet valmistuneet olivat itse tunnistaneet ainakin joitakin vahvuuksiaan ja soveltaneet niitä työnhakuun. Välillä vahvuuksien, osaamisen, pätevyyksien ja opittujen taitojen välinen erottelu ei kuitenkaan ollut selvää. Epävarmuus mahdollisista urapoluista ja työelämään siirtymisestä näkyi erityisesti työllistymisen suunnittelua koskevissa vastauksissa.

Minusta olisi pitänyt puhua enemmän opettajien ja ohjaajien kanssa kahden kesken niistä vahvuuksista ja kehittämiskohteista eikä vain siitä mikä kiinnostaa.

Molemmista korkeakouluista valmistuneet esittivätkin toivomuksia tulevaisuuden ja työelämäyhteyksien huomioimiseen jo opintojen aikana. Osa oli löytänyt oman polkunsu mielenkiinnon kohteiden perusteella, mutta toisille oman kiinnostuksen seuraaminen yksinään ei ollut riittänyt työelämäsiirtymien tueksi.

Vastaukset ovat linjassa muiden selvitysten kanssa (Kilpimaa, Kari-Björkbacka, Rautio & Tanninen 2014; Kangastie & Saari 2015), joissa on havaittu, että korkeakoulutetut eivät koe saavansa riittävästi ohjausta työelämään siirtymisessä. Vahvuusperustaisuuden näkökulmasta on hyvä seurata omia kiinnostuksen kohteita. Opiskelijat voisivat silti hyötyä ohjauksesta, jossa tunnistetaan, miksi jokin kiinnostaa ja mitä vaihtoehtoja se voi antaa paitsi opintojen, myös uran suunnittelussa.

HARJOITTELUISTA APUA VAHVUUKSIEN TUNNISTAMISEEN

Yksi merkittävä opintojen aikaisen työelämäyhteistyön muoto ovat harjoittelut ja erilaiset työelämälähtöiset, opintoihin kytketyt projektit. Kun vastaajilta kysyttiin, miten he olivat hyödyntäneet vahvuuksiaan harjoittelujaksoillaan, moni kuvasi työtehtäviä, joissa:

- pystyy soveltamaan oppimaansa
- pystyy työskentelemään itsenäisesti
- pystyy kantamaan vastuuta

Osa kertoi tunnistaneensa harjoittelun aikana ja muissa työelämäkokemuksissa vahvuuksiaan omatoimisesti, esimerkiksi selvittyään haastavasta tilanteesta. Vahvuuksien hyödyntäminen liittyi myös palautetilanteisiin, joissa keskeistä oli reflektointi ja myönteinen palaute.

Kylläpä ne vahvuudet hoksasi itse sekä joissain paikoissa ohjaaja.

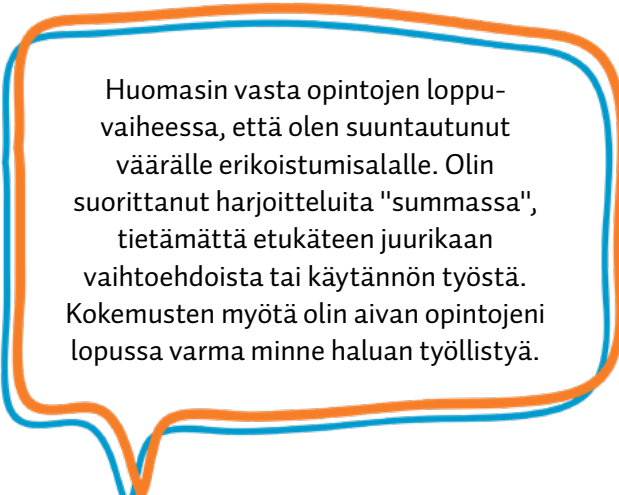
Harjoittelujen aikainen reflektointi käytännön ja opintojen välillä oli äärettömän tärkeää ja opettavaista.

Harjoittelupaikan ohjaaja tuki, kannusti ja kertoi vahvuuksista ym. Vaati paljon, mutta myös ohjasi. Hyvät kaksi harjoittelua, joista oppi paljon.

Korkeakoulussa nimetyn ohjaajan lisäksi vahvuuksien tunnistamisessa ja soveltamisessa ohjasivat harjoittelupaikan työyhteisö ja esimies. Myös ohjaavan henkilön asenteella ja ohjattavan omalla toiminnalla tunnistettiin olevan merkitystä.

Kohti kokonaisvaltaisempaa ja vahvuusperustaisempaa ohjausta

Vahvuusperustaisen tulevaisuushjauksen sisällöllinen kehittäminen tarkoittaa hyveiden ja vahvuuksien kokonaisvaltaista tietämistä, tunnistamista ja soveltamista. Lapin korkeakouluista valmistuneille tehty kysely osoitti, että opiskelija voi saada merkityksellistä ohjausta monelta eri taholta. Opettajien ja ohjaajien lisäksi opiskelukaverit, harjoittelupaikkojen ohjaajat, esimiehet sekä kollegat voivat auttaa tulevaisuuteen suuntautumisessa ja vahvuuksien tunnistamisessa. Tämän vuoksi vahvuusperustaista ohjausosaamista tulisi saada myös korkeakoulujen ulkopuolella toimiville ohjausalan ammattilaisille.

Huomasin vasta opintojen loppuvaiheessa, että olen suuntautunut väärälle erikoistumisalalle. Olin suorittanut harjoitteluita "summassa", tietämättä etukäteen juurikaan vaihtoehtoista tai käytännön työstä. Kokemusten myötä olin aivan opintojeni lopussa varma minne haluan työllistyä.

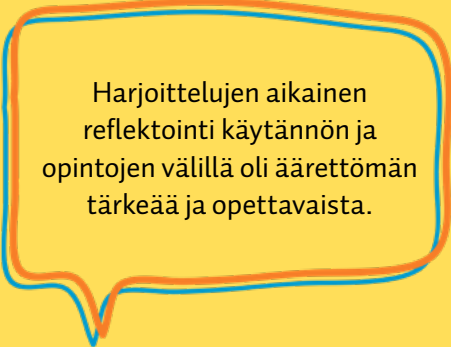
Varsinaisen tunnistamisen lisäksi korkeakouluopiskelijat kaipaavat ohjausta myös vahvuuksien monipuolisessa soveltamisessa jo opintojen aikana. Tärkeää on myös huomioida tulevaisuuden urapolkujen ennakointi. Opiskelijan ajatukset omasta tulevaisuudestaan voivat myös muuttua opintojen eri vaiheissa. Ohjauksen tulisi tukea opiskelijaa näissä muuttuvissa tarpeissa.

Erilaiset työelämäkokemukset olivat merkittävä vahvuuksien tunnistamisen, hyödyntämisen ja soveltamisen paikka monille. Tiivis työelämäyhteistyö esimerkiksi harjoittelujen aikainen ohjaus mahdollistaa ajantasaisen reflektoinnin ja palautteen. Vaikka vahvuuksia tunnistettiin itsenäisesti, palautetilanteet ja niissä keskeinen reflektointi mainittiin monessa vastauksessa tärkeäksi itseymmärrystä kehittäväksi asiaksi. Työelämäkokemusten hyödyntäminen tapahtuu eri koulutuksissa ja tutkinnoissa eri tavoin. Joissakin koulutuksissa ja tutkinnoissa työelämäyhteistyötä on jo paljon, toisissa vähemmän. Lähtötilanteesta riippumatta vahvuusperustaisuus on alue, jolla työelämäyhteistyötä voi vielä kehittää.

Vahvuusperustaista tulevaisuusohjausta tulisi tarjota aktiivisesti opintojen aikana, opintopolun eri vaiheissa. Lisäksi vahvuusperustaisen ohjauksen kehittämässä on tärkeää huomioida myös ohjauksen moninaiset verkostot ja levittää tietoisuutta vahvuuksista ja vahvuusperustaisista näkökulmista myös sidosryhmille ja työelämään.

Vahvuusperustaisen tulevaisuusohjauksen kehittämässä on hyvä pohtia seuraavia kysymyksiä:

- Kuinka ohjaajat tunnistavat omia vahvuuksiaan ja pystyvät auttamaan opiskelijoita tunnistamaan niitä itsessään?
- Miten itsenäisen työskentelyn yhteydessä varmistetaan vahvuuksien tunnistamiseen tarvittavat kohtaamiset ohjaajan kanssa?
- Kuinka lisätään ohjauksessa kannustusta ja palautteen antoa?
- Miten opiskelija saa työelämäkokemuksia, joissa hänen osaamisensa kehittyy omien vahvuuksien pohjalta?
- Miten opiskelija saisi myös harjoittelupaikoissa vahvuusperustaista ohjausta?
- Kuinka edistetään työelämäyhteyksiä, jotka auttavat opiskelijaa tunnistamaan ja hyödyntämään vahvuuksiaan?
- Kuinka ohjausta voidaan toteuttaa opiskelijälähtöisesti niin, että opiskelijan tarpeet ovat ohjauksen lähtökohta?

Harjoittelujen aikainen reflektointi käytännön ja opintojen välillä oli äärettömän tärkeää ja opettavaista.

Vastauksien perusteella vahvuusperustaista tulevaisuusohjausta voidaan kehittää monesta eri näkökulmasta. Tärkeimpänä lähtökohtana voidaan kuitenkin nähdä opiskelijälähtöisyys, jolla tarkoitetaan sitä, että ohjaus perustuu opiskelijan tarpeisiin.

Lähteet

- Chamorro-Premuzic, T. & Frankiewicz, B. 2019. Does Higher Education Still Prepare People for Jobs? Harvard Business Review. Verkkoartikkeli. Haettu 1.9.2020 osoitteesta https://hbr.org/2019/01/does-higher-education-still-prepare-people-for-jobs?utm_medium=social&utm_source=linkedin&utm_campaign=hbr.
- Ciarrocchi, J. W. 2012. Positive psychology and spirituality. Teoksessa L. J. Miller (toim.) *The Oxford Handbook of Psychology and Spirituality*. New York, NY: Oxford University Press, 425- 436.
- Kangastie, H. & Saari, P. 2015. Uraohjaus vahvistaa opiskelijan työelämäorientaatiota. Teoksessa H. Kangastie (toim.) "Samassa veneessä": Tietoa, neuvontaa ja ohjausta sekä hyvinvoinnin edistämistä Lapin ammattikorkeakoulussa. Lapin AMKin julkaisuja, Sarja B. Raportit ja selvitykset 15/2016. Rovaniemi: Lapin ammattikorkeakoulu, 25–30. Haettu 1.9.2020 osoitteesta <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-316-143-6>.
- Kasurinen, H. 2004. Ohjauksen järjestäminen oppilaitoksessa. Teoksessa Kasurinen, H. (toim.) *Ohjausta opintoihin ja elämään – opintojen ohjaus oppilaitoksessa*. Vammala: Vammalan kirjapaino Oy, 40–56.
- Kilpimaa, P., Kari-Björkbacka, I., Rautio, K. & Tanninen, T. 2014. Uraohjauksen ja mentoroinnin kehittäminen. Esiselvitys. Lapin yliopiston Koulutus- ja kehittämispalvelut, Lapin yliopisto.
- Peterson, C. & Seligman, M. E. P. 2004. *Character strengths and virtues: A handbook and classification*. New York: Oxford University Press.
- Ruch, W., Platt, T. & Hofmann, J. 2014. The character strengths of class clowns. *Frontiers in Psychology*, 5, 1075. doi:10.3389/fpsyg.2014.01075.
- Sitra. 2017. TRENDI 1: Työn ja toimeentulon arvoitus. Verkkoartikkeli. Haettu 1.9.2020 osoitteesta: <https://www.sitra.fi/artikkelit/trendi-tyon-ja-toimeentulon-arvoitus/>.
- Uusiautti, S. 2019. Tunnista vahvuutesi ja menesty. Helsinki: Kirjapaja.
- Uusiautti, S. & Määttä, K. 2016. The multidimensional phenomenon of study success in higher education—A head start to success at work? *Journal of Studies in Education*, 6(3), 1-20. doi:10.5296/jse.v6i3.9540.

Kirjoittajaesittely

Hyvärinen, Sanna
KT, Yliopistonlehtori,
VAHTO-tutkija-kehittäjä Lapin yliopisto

Kari, Sofia
YTM, Suunnittelija,
VAHTO-projektipäällikkö Lapin yliopisto

Kangastie, Helena
TtM, Erityisasiantuntija,
VAHTO-asiantuntija Lapin ammattikorkeakoulu

Löf, Jonna
KM, opinto-ohjaaja
Erityisasiantuntija,
VAHTO-projektikoordinaattori Lapin ammattikorkeakoulu

Naakka, Moona
KM, Projektikoordinaattori,
VAHTO-suunnittelija Lapin yliopisto

Uusiautti, Satu
KT, Professori, vararehtori,
VAHTO-asiantuntija Lapin yliopisto

Työelämässä menestymisen avaimia ovat yksilön halu ottaa vastaan haasteita, oppia uutta ja kehittää itseään sekä kyky arvioida omien ominaisuuksien soveltuvuutta eri tilanteisiin. Muuttuva työelämä, polveilevat työurat ja siirtymät koulutus- ja työuralla edellyttävät omien vahvuuksien tunnistamista ja näkyväksi tekemistä. Kun vahvuudet ovat tiedossa ja käytössä, pystymme suoriutumaan työssämme paremmin ja oppimaan jatkuvasti.

Lapin ammattikorkeakoulun ja Lapin yliopiston Vahvuusperustaisen tulevaisuusohjauksen kehittäminen (VAHTO) -hankkeessa kehitetään Lapin korkeakouluopiskelijoiden vahvuusperustaisen tulevaisuusohjauksen käytänteitä. Tässä julkaisussa kootaan yhteen hankkeessa toteutetun Opintojen aikainen vahvuusperustainen tulevaisuusohjaus Lapin korkeakouluissa -kyselyn tuloksia. Julkaisussa esitellään kyselyn analyysiä, määrällisiä ja laadullisia tuloksia.

Yksi keskeinen ohjauksen osa-alue koulutusorganisaatioissa on auttaa opiskelijoita tunnistamaan, sanallistamaan, soveltamaan ja kehittämään omia vahvuuksiaan. Onnistuneen opiskelijälähtöisen urasuunnittelun yksi kulmakivistä on aktiivinen, opintojen aikana opintopolun eri vaiheissa tapahtuva vahvuusperustainen ohjaus. Julkaisu tarjoaa tietoa ja tutkimustuloksia vahvuusperustaisen ohjauksen kehittämisen matkalle. Julkaisu on tarkoitettu kaikille ohjauksen kehittämisestä kiinnostuneille.

ISBN 978-952-316-373-7 (pdf)